

NBD Biblion BV
t.a.v. de heer R. Leermakers
Postbus 7454
2701 AL ZOETERMEER

Eindhoven, 28 september 2015
Ons kenmerk: AK1739
Betreft: Omslaggelden

Geachte heer Leermakers,

De aanbesteding van de inkoop van boeken en een gesprek met mijn collega Gaby Lafeber vormen de aanleiding om u deze brief over de omslaggelden te sturen. De afspraken die het bestuur van de Vereniging Openbare bibliotheken (VOB) met (destijds) het NBLC heeft gemaakt over de jaarlijkse door de openbare bibliotheken te betalen 'omslaggelden' voor centraal geproduceerde Titelbeschrijvingen (TB) en Aanschafinformaties (AI) dateren uit de vorige eeuw – het tijdperk van de papieren cataloguskaarten. Bij de vorming van de huidige NBD Biblion BV (1999) zijn genoemde afspraken overgegaan naar de nieuwe BV. Vanaf die tijd kan er invloed op worden uitgeoefend door het bestuur van de stichting NBD, waarin de openbare bibliotheken een meerderheid vormen.

Wij constateren momenteel dat:

- Er geen transparantie bestaat over de opbouw van de kosten voor TB en AI's die de NBD Biblion BV maakt, terwijl er in de afgelopen decennia door automatisering en digitalisering toch het een en ander is veranderd in productieprocessen;
- Wij als openbare bibliotheek dus niet kunnen beoordelen of de factuur die wij hiervoor jaarlijks ontvangen (dit jaar onder de noemer 'omslagstelsel 2015') reëel is, dat wil zeggen of de kosten en de baten met elkaar in verhouding staan;
- NBD Biblion BV bij navraag hiernaar niet zelf kan aantonen op basis van elke afspraken c.q. juridische grondslag wij jaarlijks gefactureerd worden;
- NBD Biblion BV ons verwijst naar oude afspraken, gemaakt met het VOB bestuur die voor ons, na de vorming van de BV, niet meer inzichtelijk zijn, en waarvan wij ons afvragen of ze inmiddels niet verjaard zijn;
- NBD Biblion BV jaarlijks 4,1 miljoen euro aan omslaggelden van de openbare bibliotheken ontvangt (Jaarrapport 2013);
- NBD Biblion BV in 2013 een resultaat heeft geboekt van 2,1 miljoen euro en in datzelfde boekjaar over een Eigen Vermogen beschikte van 27,4 miljoen euro (Jaarrapport 2013);
- De presentatie van baten en lasten in het Jaarrapport 2013 van NBD Biblion BV bij ons de indruk wekt dat genoemde dienstverlening goedkoper moet kunnen;
- Veel openbare bibliotheken worden geconfronteerd met forse bezuinigingen, en dat om deze reden kostenbesparing op de leen/uitleenfunctie cruciaal is, niet alleen om te overleven maar ook om middelen vrij te kunnen maken voor de doorontwikkeling van het bibliotheekwerk naar de overige functies zoals genoemd in de Wsob;

- NBD Biblion BV aan deze kostenbesparing vooralsnog geen bijdrage heeft geleverd via een substantiële reductie van de eerder genoemde omslaggelden voor AI en TB;
- NBD Biblion BV de door openbare bibliotheken gefinancierde Titelbeschrijvingen en Aanschafinformaties niet wenst te delen met derde partijen die ook media leveren aan openbare bibliotheken, waardoor een gezonde marktwerking binnen dit domein wordt gefrustreerd, hetgeen prijsopdrijving in de hand werkt.

Naar aanleiding van deze constatering verzoeken wij u ons (en wat ons betreft overigens alle leden van de VOB) voor 1 januari 2016:

1. Duidelijkheid te verschaffen over de kosten voor TB en AI's in relatie tot de jaarlijkse baten opgebracht door openbare bibliotheken van 4,1 miljoen euro;
2. Inzicht te geven in de afspraken die ten grondslag liggen aan (de hoogte van) het jaarlijks gefactureerde bedrag voor genoemde 'omslaggelden' (van wanneer dateren ze, hoe is de kostprijs bepaald etc.);
3. Te komen met een voorstel voor wijziging van deze afspraken, uitgaande van een substantiële kostenreductie voor de openbare bibliotheken vanaf 2016, en hierbij het jaarlijkse resultaat en het Eigen Vermogen van NBD Biblion BV te betrekken, evenals mogelijkheden voor samenwerking met soortgelijke dienstverleners in ons taalgebied;
4. Ervoor zorg te dragen dat deze gewijzigde afspraken een gezonde marktwerking in de branche bevorderen in plaats van belemmeren (bijv. door het afschermen van door openbare bibliotheken gefinancierde diensten voor derde partijen, ofwel door het dubbel in rekening brengen van de kosten van deze dienstverlening).

Op 21 oktober hebben wij een kennismakingsgesprek en wissel ik graag met u van gedachten over onder andere dit onderwerp.

Met vriendelijke groet;

Drs. A.P.T.T. Kivits,
directeur-bestuurder
de Bibliotheek Eindhoven

In afschrift verzonden aan:
Het bestuur van de VOB
Het bestuur van de stichting NBD
Directeur-bestuurder Gaby Lafeber Bibliotheek Rivierenland